

پاسخ نقض عملی برجام نیست

این روزها در حالی مقامات ارشد دولت مانند رئیس‌جمهور و وزیر امور خارجه از بدعهدی‌ها و نقض تعهدات برجام از سوی طرف آمریکایی می‌گویند...

این روزها در حالی مقامات ارشد دولت مانند رئیس‌جمهور و وزیر امور خارجه از بدعهدی‌ها و نقض تعهدات برجام از سوی طرف آمریکایی می‌گویند که شواهد و قرائن حاکی است این‌گونه مواضع کلامی کافی نبوده و چاره ماجرا برخورد قاطع و عمل است.

اکنون حدود 2 سال از امضای برجام می‌گذرد. در طول مذاکرات، منتقدان دلسوز با دلایل فنی و کارشناسی تاکید می‌کردند که دولت ایران می‌بایست قبل از امضای توافق، قواعد بدیهی همچون «توازن تعهدات»، «همزمانی اجرای تعهدات»، «پذیری امتیازات واگذار شده در صورت نقض عهد» را به جهت حفظ پیش‌بینی برگشت‌پذیری و بین‌المللی‌سازی تعهدات برجامی رعایت کند. اما برخی مقامات ارشد دولت یازدهم و رسانه‌های به ظاهر حامی دولت در اقدامی تامل برانگیز نه تنها از این انتقادات کارشناسی استقبال نکرده بلکه با فحاشی به منتقدان، آنها را به جهنم حواله دادند.

برخی دولتمردان تمامی امور کشور- حتی آب خوردن مردم- را به برجام گره زدند. مقامات ارشد دولت تاکید داشتند که در روز اجرای برجام- دی ماه 94- تمامی تحریم‌ها با لمره لغو خواهد شد و نه تعلیق. روزنامه‌های مدعی اصلاحات با تیتروایی همچون «تحریم‌ها به تاریخ پیوست» و «صبح بدون تحریم»، «فروپاشی تحریم» و «اینک بدون تحریم رفت» و «پروزی، بدون جنگ» به استقبال این توافق رفتند.

روز اجرای برجام فرا رسید. پیش از آن دولت ایران در اقدامی نامتعارف تمامی تعهدات خود را پیشاپیش انجام داده بود. شتابزدگی دولت یازدهم در انجام یکطرفه تعهدات، موجب شگفت‌زدگی مقامات و رسانه‌های غربی شد. پیش از آن، وبسایت رادیو فرانسه- در مهرماه 92- با اشاره به مواضع دولت روحانی در سیاست خارجی نوشت: «ارزیابی غرب از دولت روحانی، تعامل با فروشنده بدهکار و مشتاقی است که خود را ناگزیر از فروش حقوق ملی می‌بیند. بر پایه این جمع‌بندی اگر خریدار صبور باشد، شرایط فروشنده را دشوارتر می‌کند و در همان حال قیمت فروش را کمتر خواهد کرد».

ادعای مقامات دولتی

به بدعهدی آمریکا

آمریکا در اقدامی مسبوق به سابقه، در اولین روز اجرای تعهدات 1+5 ذیل برجام، برجام را نقض و تحریم‌های جدید ضد ایرانی را تصویب کرد. ماهها گذشت و بدعهدی‌ها ادامه یافت. غارت 2 میلیارد دلاری اموال ایران، تمدید وضعیت اضطراری علیه ایران، تمدید قانون تحریمی آيسا، تصویب طرح جامع تحریم‌های ایران، تصویب بیش از 80 طرح ضد ایرانی در کنگره آمریکا، تصویب قانون محدودیت ویزا، ادامه یافتن تحریم سوئیفت و... تشت رسوایی برجام از بام افتاد و مقامات دولتی، یکی پس از دیگری به این عهدشکنی اذعان کردند:

- برجام، تاکنون تقریباً هیچ‌چیز را دستاورد اقتصادی برای تهران در بر نداشته است. (سیف، رئیس‌بانک مرکزی)

- حداقل از نظر علمی 40 سال استاد دانشگاه هستم، لذا این را می‌توانم بگویم؛ هم اکنون و پس از پیش آمدن قضایای روایت تعداد زیادی از دانشمندان اروپایی که مقداری احتیاط می‌کنند از آمدن به ایران استنکاف دارند؛ به قول دانشگاهی‌ها این یعنی وضعیت آنها پیش از برجام بهتر از پس از برجام بوده است. (صالحی، رئیس‌سازمان انرژی اتمی)

- برای ارتباط با بانک و زنجیره های بزرگ جهانی دچار مشکل هستیم و آنها با ما کار جدی نمی کنند. انتظار ما این بود که بعد از برجام ما بتوانیم با بانک و زنجیره های بزرگ هم کار کنیم اما به دلایل مختلف ما هنوز نتوانسته ایم با این بانک و زنجیره ها کار کنیم. (طیب نیا، وزیر اقتصاد)

- 8 ماه پس از اجرای برجام، به خاطر مجازات و زنجیره های آمریکا، هیچ یک از بانک و زنجیره های بزرگ اروپایی کار با ایران را شروع نکرده است. (ظریف، وزیر امور خارجه)

- تحریم و زنجیره ها روی کاغذ برداشته شده اما هنوز عملاً همه آنها برداشته نشده که مقداری به دلیل شرایط است و مقداری به دلیل شیطنت آنها و ایرادات زیادی هست که ما هم اعتراضات مفصلی به طرف مقابل کرده ایم. (عراقچی، رئیس ستاد پیگیری برجام)

- اکنون بعد از گذشت یک سال از اجرای برجام هنوز برای جذب فاینانس موفق نشده ایم. (جهانگیری، معاون اول دولت)

- آمریکا در ظاهر وانمود می کند به وظیفه و زنجیره اش عمل کرده است اما در خفا و پشت پرده نه تنها کاری انجام نداد بلکه سعی کرد همه چیز را به بن بست بکشاند. (صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی)

- به اعتقاد ما حرکت و زنجیره هایی که در طول یک سال و زنجیره و نیم گذشته چه توسط دولت قبلی آمریکا و چه توسط دولت جدید آن صورت می گیرد، در موارد بسیاری بر خلاف تعهدات آمریکا در اجرای برجام است. (عراقچی، رئیس ستاد پیگیری برجام)

- آیا آمریکا آماده است به متن برجام پایبند باشد، روحش به کنار. تاکنون واشنگتن هر دو را زیر پا گذاشته است. (ظریف، وزیر خارجه)

- آمریکایی و زنجیره ها به زنجیره بهانه و زنجیره های مختلف به زنجیره دنبال اعمال یک و زنجیره سری تحریم و زنجیره های جدید هستند که با هیچ منطق و روح و متن برجام هم سازگار نبوده و در تعارض است. (روحانی، رئیس جمهور)

- [22 ماه پس از امضای برجام] بانک و زنجیره های خارجی با ایران تعامل می کنند و ما کم و زنجیره تر ناگزیر می شویم که پول خود را با چمدان حمل و نقل کنیم. (ظریف، وزیر خارجه).

کارشکنی و زنجیره ها و نقض عهدهای آمریکا کار را به جایی رساند که حتی صدای آقای روحانی و ظریف را هم درآورده است تا جایی که حتی ظریف از روی میز بودن گزینه خروج از برجام گفت اما سایر مواضع آنها این نگرانی جدی را به دنبال دارد که در همچنان بر همان پاشنه سابق می چرخد و سیاست حفظ برجام به هر قیمتی ادامه دارد و گویا قرار نیست مقابله و زنجیره ای عملی و جدی صورت گیرد.

بازتاب عهدشکنی آمریکا در رسانه و زنجیره های خارجی علاوه بر مقامات دولتی، مقامات و رسانه و زنجیره های خارجی نیز به نقض برجام از سوی آمریکا ادعان کردند. به این چند نمونه دقت کنید.

- نیویورک تایمز: ایران با وجود انجام همه تعهدات، به خاطر تداوم تحریم و زنجیره های آمریکا، هنوز طعم مزایای برجام را نچشیده و اثر مثبت اقتصادی آن را لمس نکرده است.

- بلومبرگ: نیمی از کمپانی و زنجیره های بین المللی به شدت مشتاق و زنجیره اند تا با ایران وارد تجارت شوند ولی تحقیقات نشان داده است که کمپانی و زنجیره های خارجی به علت اینکه همچنان تحریم و زنجیره های ایران به طور کامل برداشته نشده است، عقب کشیده و زنجیره اند.

- آسوشیتدپرس: شرکت و زنجیره ها و بانک و زنجیره های بین المللی از وزارت خزانه و زنجیره داری آمریکا خواسته و زنجیره اند با صدور یک دستورالعمل مکتوب به تشریح قواعد و قوانین تعامل با ایران بپردازد ولیکن دولت آمریکا به عمد از صدور هر گونه سند مکتوب در این باره امتناع کرده است بنابراین شرکت و زنجیره هایی که قصد ورود به ایران را دارند فعلاً در این باره دست نگه داشته و زنجیره اند.

- فایننشال تایمز: تلاش و زنجیره های آمریکا برای بیرون نگه داشتن ایران از سیستم بانکی بین المللی عملاً همان تاثیر پاره کردن برجام را دارد.

- «kim سئونگ-هو»؛ سفیر کره جنوبی: این تاسف و زنجیره آور است که سفارت کره جنوبی با وجود سپری شدن 6 ماه از اجرایی شدن توافق برجام هنوز پول سفارت خود را از طریق قاچاق به ایران می آورد.

حفظ برجام به هر قیمت یعنی هرچه دلتان می و زنجیره خواهد نقض کنید!

ظریف در روزهای گذشته در گفتگو با گروهی از خبرنگاران در محل اقامت نماینده ایران در سازمان ملل گفت: در صورت مشاهده حسن نیت از سوی آمریکا درخصوص اجرای توافق هسته و زنجیره ای، این توافق مبنای (همکاری و زنجیره های آتی) خواهد بود و نه تنها یک سقف.

همچنین، روز گذشته، کمال خرازی رئیس و زنجیره شورای راهبردی روابط خارجی در مصاحبه با فرانس 24 گفت: ما خودمان را برای زمانی که آمریکا بخواهد از توافق خارج شود، و زنجیره آماده کرده ایم.

این قبیل اظهارات در حالی است که آمریکا تاکنون به دفعات برجام را به صورت فاحش نقض کرده است. علاوه بر این، تنها پاسخ عملی و قاطع دولت به نقض فاحش برجام از سوی آمریکا، عمل به 29 شرط ابلاغ شده از طرف رهبر معظم انقلاب، شورای عالی امنیت ملی و مجلس شورای اسلامی است. ولیکن متأسفانه مقامات ارشد دولت یازدهم بدون

توجه به این موضوع در اقدامی منفعلانه و تحقیرآمیز به فشار ایمیلی، پیام توئیتری، نامه‌ها و نگاری، برگزاری جلسات نمایشی و گلایه محترمانه بسنده کرده است.

به گزارش رویترز، منابع خبری روز جمعه اعلام کرده‌اند که ایران از فرصت هشتمین نشست کمیسیون مشترک برجام برای آغاز کردن مکانیسم حل اختلاف بر سر نقض برجام استفاده نکرده است.

گفتنی است در دی ماه سال 95؛ زنج، در سالگرد آغاز اجرای تعهدات 5+1، کمیسیون مشترک برجام به منظور بررسی نگرانی‌ها؛ زنج؛ های مطروحه از سوی ایران در خصوص نقض برجام توسط آمریکا با تمدید قانون آيسا، تشکیل جلسه داد. پس از پایان نشست، در بیانیه‌ها؛ زنج؛ ای که در سایت اتحادیه اروپا قرار گرفت، تصریح شد که نشست وین به مناسبت سالروز اجرایی شدن برجام است و بدین ترتیب، گویا اعتراض ایران به رسمیت شناخته نشد و حتی در متن بیانیه نیز به آن اشاره نشد. همچنین به این نکته نیز اشاره نشد که نقض برجام صورت گرفته است. در بیانیه مذکور تصریح شد که نظر آمریکا مبنی بر اینکه قانون آيسا مشکلی برای برجام به وجود نمی‌آورد پذیرفته شده و به آمریکایی‌ها؛ زنج؛ ها برای تصویب این قانون اعتراض نکرده‌اند.

نشریه «فارن‌پالیسی»؛ زنج؛ در گزارشی نوشت: ترامپ بعد از دیداری پرمناقشه با تیلرسون در هفته جاری به گروهی از کارکنان مورد اعتماد خود در کاخ سفید دستور داد به بررسی زمینه‌ها؛ زنج؛ ها برای جلوگیری از تأیید پایبندی ایران به برجام در گزارش سه ماهه بعدی بپردازند.

واکنش منفعلانه دولت یازدهم در قبال عمل نکردن آمریکا به تعهدات خود، این گزاره را در ذهن مقامات آمریکایی تقویت کرده است که می‌توانند برخلاف تعهداتشان عمل کنند و مطمئن باشند که از سوی ایران واکنش عملی مشاهده نخواهد شد. و اینگونه است که نقض برجام هر روز ابعاد گسترده‌تری به خود می‌بخشد.

کارشناسان پیش از این تأکید کرده بودند که برجام از نظر آمریکایی‌ها با اجرای تعهدات ایران تمام شده و تعهدات آمریکا روی کاغذ باقی خواهد ماند و اگر دولت ایران انتظار وعده نسبی جدیدی! از سوی آمریکا دارد باید امتیاز نقد جدیدی! بدهد.

هیئت نظارت بر اجرای برجام تعطیل است؟! همان‌طور که پیش از این نیز اشاره شد، اجرای برجام از سوی دولت، به 29 شرط ابلاغ شده از طرف رهبر معظم انقلاب، شورای عالی امنیت ملی و مجلس شورای اسلامی مشروط شده است. بنابراین دولت موظف است در صورت اعمال هرگونه تحریم جدید (به هر بهانه‌ها؛ زنج؛ ای و به هر شکلی) از سوی طرف‌ها؛ زنج؛ های مقابل رسماً به توافقنامه برجام خاتمه داده و فعالیت‌ها؛ زنج؛ های هسته‌ها؛ زنج؛ ای را با همان قوت و قدرت و بلکه در مقیاسی گسترده‌تر از سر بگیرد. علاوه بر این پس از امضای برجام تصمیم گرفته شد تا هیئت نظارت بر اجرای برجام به طور دائم عملکرد ایران و 5+1 را رصد و طبق قانون نسبت به انجام اقدامات موثر (نظیر خروج از برجام در صورت نقض عهد طرف مقابل یا عدم انجام تعهدات آن) تصمیم‌گیری کند. اینک حدود دو سال از مصوبات شورای عالی امنیت ملی و مجلس شورای اسلامی و نامه موافقت مشروط رهبر معظم انقلاب می‌گذرد لیکن شاهد نقاط ضعف بارز و آشکاری هستیم که در صورت بی‌توجهی نسبت به رفع آنها، مطمئناً شاهد آثار زیانبار و گسترده آن و تأثیر مستقیم آن بر امنیت ملی کشور خواهیم بود.

هیئت نظارت بر اجرای برجام موظف است گزارش رصد خود را به مجلس شورای اسلامی ارائه کند اما به گفته نمایندگان مجلس تاکنون هیچ اقدام متناسب و متقابلی از سوی هیئت نظارت برجام در مقابل عهدشکنی‌ها؛ زنج؛ های مستمر آمریکا مشاهده نشده است و این هیئت تاکنون به هیچ‌وجه خروجی قابل قبولی نداشته است.

حمایت دستگاه اطلاعاتی اسرائیل از برجام

آنتونی بلینکن؛ زنج؛ قائم مقام سابق وزارت خارجه آمریکا گفت توافق هسته‌ها؛ زنج؛ ای ایران و 5+1 از حمایت گسترده‌ها؛ زنج؛ ای در جوامع اطلاعاتی و امنیتی اسرائیل برخوردار است.

بلینکن؛ زنج؛ که در یک کنفرانس امنیتی در شهر «آسپن»؛ زنج؛ در ایالت کلرادو حضور داشت گفت: «اگر شما از هر مقام ارشد سابق یا فعلی در دستگاه اطلاعاتی یا نظامی اسرائیل سؤال کنید می‌ببینید که همه آنها از این توافق حمایت می‌کنند».

قائم مقام سابق وزارت خارجه آمریکا با تصریح بر اینکه برخی از سیاستمداران رژیم صهیونیستی هم با برجام مخالفند گفت که حتی «بنیامین نتانیاهو»؛ زنج؛ نخست‌وزیر اسرائیل هم اخیراً لحن خود در انتقاد از این توافق را نرم کرده است.

در روزهای گذشته، «کارمی گیلون»؛ زنج؛ رئیس «اسبق سرویس امنیت داخلی رژیم صهیونیستی» (شین بت) به مناسبت دومین سالگرد امضای برجام در یادداشتی در نشریه آمریکایی «فارن پالیسی» از برجام به عنوان یک موهبت برای این رژیم یاد کرد.

گفتنی است پس از امضای برجام - تیرماه 94 - برخی از مقامات ارشد دولت یازدهم در کنار روزنامه‌ها؛ زنج؛ زنجیره‌ها؛ زنج؛ ای و مدعیان اصلاحات با اجرای «عملیات روانی علیه منتقدین برای جا انداختن و تحمیل توافقات پرخسارت»؛ زنج؛ مدعی شدند که مخالفان برجام در داخل کشور با عربستان و اسرائیل هم‌نوا شده‌اند!

بسیاری از کارشناسان اظهارات نتانیاهو در طول مذاکرات و در مخالفت با توافق هسته‌ها؛ زنج؛ ای را بخشی از

سناریوی «پلیس خوب- پلیس بد»؛ دانسته و تاکید داشتند که این سناریو در راستای تکمیل پروژه امتیازگیری حداکثری از ایران به اجرا درآمد.